

GRANOLLERS ROMÀ

La qüestió de l'origen de Granollers ha preocupat moltes vegades a moltes plomes autoritzades, les quals han arribat sovint a solucions contradictòries. Apart dels copistes de cites d'autors clàssics, de poc valor real sense la comprovació arqueològica, han estat molts els autors, que sobretot per analogia amb altres poblacions, han considerat Granollers com d'ascendència romana. Al seu costat, altres autors, a manca de proves irrefutables i procedint així mateix analògicament, han cregut que Granollers no existia encara en aquesta mateixa època (1) o bé que el nom de Granullariis no és més que la llatinització de Granollers, nascut segurament en l'època comtal (2). Només el consoci nostre i admirat historiador de Cardedeu, senyor Tomàs Balvey (3), afirmava l'ascendència romana de la població de Granollers, prenent peu de restes arqueològiques indubtables.

La nostra Secció d'Estudi, per tal de registrar el més exactament possible les restes assenyalades pel senyor Balvey — les quals consistien en un paviment romà — efectuà unes excavacions al carrer de la Constància davant la casa n.º 19 on està situat el lloc esmentat. Aquest carrer, entre l'antic de Santa Anna i el de les Travesseres, és un dels vells corredors (anomenats vulgarment corredossos) que voltaven el recinte de la població vella i en el qual hi queda encara la muralla medieval. Aquesta per un costat i una altra paret a l'altra banda, limiten el carrer de poca amplada i reposen damunt del paviment romà que travessa de biaix el corredor.

El paviment és quasi bé al nivell actual del carrer, però es troba en molt mal estat de conservació i està trencat i escrostonat. Al costat Oest té una vora de paret arran de terra, que el limita i per la banda oriental ha estat ja arrencat molt tros, el qual impedeix precisar la seva extensió primitiva. El procediment de construcció és el ja clàssic d'aquestes obres; capes inferiors de palets de riera i al seu damunt picadís d'obra trinxada, tot plegat pastat amb calç, a manera de formigó. La seva actual extensió és bon xic petita, tal com es pot veure en els gravats adjunts. (Làmines X i XI).

La seva importància arqueològica intrínseca és ben migrada; però per a Granollers té gran valor per ésser l'única cosa romana que hom hi ha conegut fins a hores d'ara, amb garantia de certesa. Hom pot creure ja que en

(1) Pau Vila. «El Vallés» Vol. I de la Biblioteca d'Estudis Comarcals. Pàg. 18.

(2) Francesc Carreras Candi. «Granollers may ha estat Granullariis», Vol. I del present Butlletí. Pàg. 228.

(3) «Granollers, Indústria i Comerç», Publicacions La Gralla. 1927.